

PoEzja Londyn. Wieczór poezji

Wydarzenie poddane obserwacji – “PoEzja Londyn. Wieczór poezji” odbyło się 11 sierpnia 2022 roku o godzinie 18.00 w POSK-u (Polski Ośrodek Społeczno-Kulturalny). Jest to instytucja stworzona w celu szerzenia polskiej kultury w społeczności polskich migrantów w Wielkiej Brytanii. Ośrodek funkcjonujący w londyńskiej dzielnicy Hammersmith został założony przez społeczność polską w Wielkiej Brytanii z inicjatywy prof. Romana Ludwika Wajdy (1901–1974), który był również pierwszym przewodniczącym POSK-u. Głównym celem jego działań jest promocja polskiej kultury i sztuki, co jak widać po liście i tematyce wydarzeń zaplanowanych na wrzesień–październik 2022 jest dobrze realizowane¹.

Budynek POSK-u jest dobrze usytuowany, przy głównej ulicy dzielnicy Hammersmith², blisko stacji metra i przystanków autobusowych. Ośrodek jest dobrze widoczny z ulicy, na zewnątrz dobrze wyeksponowane są polskie i angielskie napisy informujące o mieszczących się w nim instytucjach oraz symbole narodowe – flaga, godło, tablica informacyjna. POSK to miejsce dobrze skomunikowane, oświetlone, widoczne dla przechodniów z ulicy. W pobliżu znajduje się także polski sklep. W budynku POSK mieści się także

¹ Cele organizacji zapisane są w paragrafie 2, pkt 4: https://posk.org/wp-content/uploads/2023/04/POSK_Statut_pomocne_tlumaczenie.pdf (dostęp 25 października 2023).

² **Hammersmith** – dzielnica Londynu położona 8 km na północny zachód od Charing Cross w gminie London Borough of Hammersmith and Fulham i jest od kilkudziesięciu lat centrum mniejszości polskiej w Londynie. W Hammersmith znajduje się Polski Ośrodek Społeczno-Kulturalny, będący siedzibą powstałej w 1942 Biblioteki Polskiej – jednej z większych tego typu instytucji poza granicami Polski. Dzielnica leży w północno-zachodniej części miasta, na północnym brzegu Tamizy. Sąsiaduje od północy z Shepherd's Bush, od wschodu z West Kensington, od południa z Fulham a od zachodu z Chiswick. Jest dobrze skomunikowana z resztą miasta: w dzielnicy znajdują się dwie stacje metra linii Hammersmith & City Line. Hammersmith jest jednym z londyńskich centrów kulturalnych, działają tutaj m.in.: Lyric Theatre, specjalizujący się w awangardowych i niekonwencjonalnych sztukach oraz teatr Hammersmith Apollo (por. <https://pl.wikipedia.org/wiki/Hammersmith> data dostępu: 23.06.2023).

KALENDARIUM

wrzesień - październik

do 30.09., Atrium, Wystawa: "Rok Trzech Generalów" Tydzień Polski
do 30.09., Sala Orłów, Wystawa: "First to Fight" IPN/PWWB
do 30.09., Hol POSK'u, Wystawa: "Historia Hymnu Polskiego"
29.08 - 23.09, Galeria POSK, Wystawa: The Blues' - Kasia Alexiou (wstęp wolny)
03.09., Sala Szaflirowa, „Autorzy Londyńskiego „Pamiętnika Literackiego” na Cenzurowanym, Związek Pisarzy (wstęp wolny)
03.09., 15:00, Sala Orłów, Obchody Wybuchu II Wolny Światowej (wstęp wolny)
04.09, 17:00, Teatr POSK, "Baby, ach te baby" (bilety: <https://t.co/7um7Wxg9RF>)
07.09., 19:00, Studio POSK, Przyjęcie nowych członków POSK (wstęp wolny)
08.09., 18.30, POSK. Spotkanie z red. Stanisławem Michalkiewiczem (WSTĘP: £5, płatne gotówką przy wejściu) [britishpoles.uk/spoknanie-z-red-stanislawem-michalkiewiczem/](https://t.co/UYjxdPrNju)
09.09., 19:00, Studio POSK, Koncert Charytatywny dla Ukrainy (bilety: <https://t.co/UYjxdPrNju>)
09.09., 18:30, Sala Multimedialna, Hybrydowa prezentacja o Wirtualnym Muzeum (wstęp wolny)
10.09., 16:00, Sala Malinowa POSK, Narodowe czytanie ballad i romansów Adama Mickiewicza (wstęp wolny)
10.09., 18:00, Atrium POSK, Fale Dunaju na Tamizie: Londyńsko - wiedeńskie impresje artystyczne (wstęp wolny)
11.09., 16:00, Sala Multimedialna, Dzień Statutu: hybrydowe przedstawienie pomocnego tłumaczenia na język polski Statutu i Regulaminu POSK'u (wstęp wolny)
15.09., 19:00, Studio POSK, Poezja (wstęp wolny)
17.09., 10:30, Sala Multimedialna, Międzynarodowa konferencja "Polscy migranci w Wielkiej Brytanii w kontekście Brexit'u" (wstęp wolny)
17.09., 16:30, start Sala Orłów, Zwiedzanie budynku i przedstawienie POSK'u (wstęp wolny)
18.09, 11.00 - 17.00, Hol POSK-u, Kiermasz Książek (wstęp wolny)
18.09., 16:00, Atrium, Koncert: Flaubinette Trio (bilety: <https://bit.ly/3CprtF6>)
18.09, 12:00, Festiwal Młodych Talentów (wstęp wolny)
23.09., 19:00, Sala Multimedialna, POSK Cinema, Premiera filmu: "Cicha Ziemia"
25.09., 15:00, Księgarnia, Ciapiek, zapomniany bohater (wstęp wolny)
25.09., 15:45, kowiczanka POSK, Zygmunt Ławrynowicz - Emigracyjnego poetę wspominają przyjaciele (program z kolacją, winem, Prosecco £30 rezerwacja u Marii Dowgiał 01992635535)
02.10, 18:00, Studio POSK, Katy Carr koncert and The Story of Five Million Hearts (bilety: <https://www.eventbrite.co.uk/e/monika-katy-carr-concert-and-the-story-of-five-million-hearts-tickets-410066047587>)
15-16.10, Teatr POSK i Studio POSK, The Chopin Festival (bilety: bit.ly/3xvLAYu)
29-30.10., Teatr POSK, Opera Stanisława Moniuszki: "Halka" (bilety: <https://t.co/7OM0yJVU9S>)

20. Lista wydarzeń w POSK wrzesień-październik 2022

Fot. Aldona Guzik

szereg podmiotów, które stowarzyszają Polaków za granicą, między innymi: Biblioteka Polska w Londynie (powstała w 1942 r.), Zjednoczenie Polskie, Instytut Józefa Piłsudskiego, Polski Uniwersytet na Obczyźnie (PUNO), Polskie Towarzystwo Naukowe na Obczyźnie (PTNO), Stowarzyszenie Polskich Kombatantów (SPK). W Polskim Ośrodku Społeczno-Kulturalnym w Londynie działa także punkt konsularny Ambasady RP w Londynie³.

³ Informacje z strony <https://posk.org/> (data dostępu: 23.06.2023)

21. Siedziba Polskiego Ośrodka Społeczno-Kulturalnego w Londynie

Fot. Paulina Rojek-Adamek

22. Wejście do siedziby POSK-u

Fot. Paulina Rojek-Adamek

23. Hall główny POSK

Fot. Aldona Guzik

24. Witryna księgarni
w siedzibie POSK

Fot. Aldona Guzik

25. Galeria sztuki w POSK (poziom „0”)

Fot. Paulina Rojek-Adamek

Wydarzenie pierwotnie miało odbyć się w sali Atrium, jednak w ostatniej chwili zostało przeniesione do innego pomieszczenia. Sala spotkania, mimo zmiany miejsca i przeniesienia na poziom -1 (sala bez okien), bardzo dobrze spełniła swoje zadania. Była przestronna, pojemna, dobrze oświetlona i nagłośniona.

Impreza artystyczna była kolejną z serii spotkań poświęconych poezji pn. „PoEzja Londyn”, organizowanych od maja 2022. Autorzy wierszy prezentowali je zgromadzonej publiczności w języku polskim, tylko w nielicznych przypadkach tytuł oraz krótka informacja o wierszu i inspiracji jego powstania były podawane w języku angielskim. Punktem kluczowym było wręczenie odznaczeń: medali – Medal oGródek PoEzji dla wybranych poetów, honorujących ich za dotychczasową twórczość. Odznaczenie zostało powołane przez Adama Siemieńczyka z Poezji Londyn⁴. Prezentacji wierszy i autorów towarzyszyła oprawa muzyczna. Były to kompozycje do wierszy napisanych przez nagrodzonych Autorów (np. wiersz Agnieszki Kuchni-Wołosiewicz zaśpiewany przez Remiego Juśkiewicza), ale także polskie piosenki patriotyczne wykonane przez angielską artystkę polskiego pochodzenia – Katy Carr. Piosenkarka wyjaśniła w trakcie spotkania, że jej mama

⁴ **Poezja Londyn** to inicjatywa promująca twórczość poetycką. Projekt ma stronę FB (<https://www.facebook.com/poezja.londyn>). Organizatorami wydarzenia są inicjatorzy tego projektu, Adam Siemieńczyk (poeta) oraz Dariusz A. Zeller (dziennikarz Cooltura24 oraz poeta, o swojej roli w tym przedsięwzięciu powiedział podczas rozmowy z obserwatorką).

jest Polką, ale języka polskiego nauczyła się dopiero z polskich piosenek, które “bardzo pokochała” – szczególnym sentymentem darząc utwory z okresu II wojny światowej. Jak zauważyła obserwatorka wydarzenia; piosenka została wykonana po polsku bardzo poprawnie.

26. Laureatka medlu
„oGródek PoEzji” A. Kuchnia-Wołosiewicz
i redaktor Dariusz A. Zeller
Fot. Pauina Rojek-Adamek

Spotkanie prowadzili Adam Siemieńczyk z Martą Brassart, która od początku wspiera tę inicjatywę. W uroczystości wziął udział Prezes POSK dr Marek Laskiewicz, który otworzył oraz zamknął to spotkanie.

Samo wydarzenie miało charakter raczej kameralny, uczestniczyło w nim ok. 25–30 osób. Były to głównie osoby reprezentujące Polonię. W spotkaniu udział wzięli przede wszystkim autorzy tekstów literackich, Polacy mieszkających w Wielkiej Brytanii – głównie w Londynie; kilka osób przyjechało z Polski, w tym zaproszony gość – Eliza Szadkowska (poetka uhonorowana medalem podczas spotkania). Jedną z artystek wykonujących utwory muzyczne była Brytyjka o polskich korzeniach (wspomniana wcześniej Katy Carr). Oprócz autorów uczestniczyli w nim członkowie ich rodzin, także dzieci. Przeważały osoby w średnim wieku (ok. 40+). Całość

miała charakter dostojny (wręczenie nagród-medali), ale atmosfera była dość swobodna. bardziej familiarna niż formalna. Wydarzenie wprawdzie miało charakter otwarty, jednak kierowane było głównie do osób tworzących i interesujących się poezją, głównie Polonii.

Obszarem kultury, którego dotyczyło wydarzenie była poezja. Podczas spotkania prezentowane były wyłącznie wiersze zaproszonych artystów. Nie było odniesienia do szerszego kontekstu, tradycji, dziedzictwa. Poruszane w utworach wątki dotyczyły codzienności oraz spraw aktualnie ważnych i dyskutowanych publicznie w Polsce jak np. prawa kobiet. Pojawiało się też sporo wątków związanych z emocjami i uczuciami jak miłość, rozłąka etc. Co ważne, nie było w tym przekazie w ogóle odniesienia do elementu patriotycznego. Emocje osadzone były w kontekście pojmowanych uniwersalnie relacji międzyludzkich. Pojawił się też, choć dość marginalnie, wątek ukraiński – w wystąpieniach nawiązywano do aktualnej sytuacji wojny, jeden z zaprezentowanych wierszy był wykonany i napisany przez artystkę z Ukrainy (prawdopodobnie). Uzupełniającym obszarem była muzyka, ale stanowiła ona jedynie oprawę prezentowanych wierszy, tj. śpiewano utwory napisane przez uczestników (wiersze). Jedynym wyjątkiem była polska piosenka z okresu II wojny światowej zaśpiewana przez Katy Carr. Artystka ją wykonująca uzasadniła swój wybór emocjami, które wywołuje ta piosenka, co – w jej ocenie: “pozwala lepiej poczuć sytuację wojny na Ukrainie” (Katy Carr).

Działania promocyjne były mocno ograniczone. W przestrzeni miejskiej nie było żadnych informacji (plakatów) informujących o tym wydarzeniu. Obserwatorka znalazła się na nim “przypadkiem”, gdyż wcześniej przeprowadzała wywiad z jednym z działaczy polonijnych w POSK. Po zakończeniu spotkania podjęto próbę zweryfikowania materiałów promocyjnych, ale poza stroną FB (POEzja Londyn), na której zamieszczono plakat reklamujący to spotkanie i relacjami osób, które w nim uczestniczyły (na prywatnych kontaktach w mediach społecznościowych), nie zanotowano żadnych innych działań promocyjnych. Na plakacie zamieszczonym na FB widoczni są medialni partnerzy wydarzenia, jednak ich obecności podczas spotkania nie dostrzeżono (poza tygodnikiem Cooltura).

Kilka dni po wydarzeniu pojawił się krótki artykuł – relacja z wydarzenia – autorstwa Agnieszki Kuchni-Wołosiewicz (jednej z nagrodzonych poetek) na stronie <https://kulturanacodzien.pl>⁵, a 20 sierpnia ten sam tekst w tłumaczeniu na j. angielski został opublikowany w “The London Post”⁶

5 <https://kulturanacodzien.pl/2022/08/13/poezja-londyn-ogrodek-londyn/?fbclid=IwAR37fxYnioVisUw8EHiyzVQF-atIAaJuw9L17u5-zPRExkJE2YfiwKeS1FE> (data dostępu 24.06.2023)

6 <https://londonpost.news/a-london-evening-witness-polish.../> (data dostępu: 24.06.2023)

PoEzja Londyn
ZAPRASZA do POSK, sala Atrium
Wieczór Poezji
Czwartek 11.08.2022 godz.18.00

Letni czas

W programie:

Marta Brassart, Dariusz Adam Zeller, Bożena Grabowska
Agnieszka Kuchnia-Wołosiewicz, Marcin Rogalski,
Dorota Górczyńska-Bacik
Muzyka: Katy Carr, Remi Juśkiewicz
Wiersze dla Ukrainy
Gość z Polski: dr Eliza Szadkowska
prowadzenie: Adam Siemieńczyk

Wystawa towarzysząca:

Sywhetki osób wyróżnionych Medalem oGródek PoEzji

Polish Social and Cultural Association POSK
238-246 King St, London W6 0RF

Grafika na podstawie obrazu Adama Siemieńczyka *Ocean*.

Patronat medialny:

27. Plakat promujący (na stronach www. oraz rozdawany w trakcie spotkania wydruk)

Źródło: materiały organizatora

Cykl spotkań PoEzja Londyn jest wydarzeniem bardzo dobrze integrującym Polonię w Londynie, a także podtrzymującym jej związki z Polską (goście z Polski biorący udział w spotkaniu), co należy podkreślić w kontekście wzmacniania i kształtowania polskiej tożsamości u Polaków za granicą, a także ich współpracy. Jak pokazuje strona FB polscy literaci są bardzo prężnie działającą grupą wśród londyńskiej Polonii, często organizują spotkania promujące poezję polską w gronie Polonii, ale także współpracują

z Polonią wiedeńską, w ramach tej współpracy odbyły się spotkania literackie zarówno w Wiedniu, jak i Londynie. Utrzymują także współpracę z Polską. Przykładowo niedawno (w sierpniu 2023 r.) odbyło się spotkanie w Krakowie, na którym promowano wiersze i muzykę polonijnych twórców m.in. Agnieszki Kuchni-Wołosiewicz i Remiego Juśkiewicza. Co warto podkreślić, Remi Juśkiewicz reprezentował Polskę w prestiżowym konkursie San Remo Senior i zajął w nim III miejsce. To pokazuje, że skala działań Polonii w obszarze kultury jest ogromna. Jest to jednak działalność ekskluzywna, zamknięta na nie-polską społeczność Londynu, nie promująca kultury polskiej na zewnątrz, jedynie w kręgu polskich twórców, ich rodzin (pozytywnym jest obecność dzieci) i znajomych. Obiektem promocji jest poezja, a także muzyka, gdyż często do utworów literackich tworzonych przez polonijnych i polskich twórców powstaje muzyka.

Materiały promujące wydarzenie, do których udało się dotrzeć istniały tylko w języku polskim, a więc zdecydowanie ich odbiorcą jest przedstawiciel Polonii lub inna osoba posługująca się tym językiem. Jedynym wyjątkiem była relacja z wydarzenia (w języku angielskim) zamieszczona po spotkaniu w "The London Post" i napisana przez Agnieszkę Kuchnię-Wołosiewicz. Promocja była dość ograniczona, zamknięta na środowisko nie-polskie, ale też na grupy, które na co dzień nie wykazują zainteresowania poezją. Dodatkowo była ona przeprowadzona tylko w internecie (strona FB POSK i FB PoEzjaLondyn). Nie było plakatów reklamujących spotkanie zarówno w POSK, jak i w okolicy, a taka promocja mogłaby w przyszłości przyciągnąć innych odbiorców (zapewne głównie Polonii) mieszkającej w pobliżu POSK lub licznie ją odwiedzających Polaków przy okazji innych wydarzeń. Ważną rolę jako kanał promocji może także odegrać tygodnik polonijny Cooltura (ukazujący się w wersji papierowej) i z-ca redaktora, Dariusz A. Zeller, który jednocześnie jest jednym z inicjatorów projektu PoEzja Londyn. Dziennikarz (poeta) od dłuższego czasu prezentuje w tygodniku postaci twórców z obszaru poezji. Być może dobrym rozwiązaniem byłoby nagłośnienie tego wydarzenia w polskich szkołach sobotnich i przyciągnięcie młodej widowni, a może też twórców. Spotkania organizowane są głównie nakładem czasu, pracy i kosztów samych zainteresowanych przy udziale POSK. Niestety ze strony państwa polskiego takie inicjatywy nie otrzymują wsparcia. Tym bardziej wydarzenie to może być uznane za dobry przykład działań promujących polską kulturę, jednak jego minusem jest ograniczenie się tylko do Polonii, a nawet do osób zajmujących się i/lub interesujących się poezją. Godne podkreślenia jest podtrzymywanie, a nawet kształtowanie (w przypadku młodego pokolenia) polskości i związków z krajem ojczystym.